§ 222 Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028-2030
RS 753-2026

Sammanfattning

Enligt Lag om kollektivtrafik (2010:1065) som trädde i kraft 1 januari 2012 ska det i varje län/region finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. I Västerbotten är Kollektivtrafikmyndigheten sedan 2019 inrättad på Region Västerbotten. Region Västerbotten äger Länstrafiken i Västerbotten AB och dess delägda dotterbolag Bussgods i Norr AB. Region Västerbotten är även delägare i Norrtåg AB liksom Samtrafiken AB samt AB Transitio.

En kostnads- och ansvarsfördelningsmodell för Länstrafiken utformades 2005, den så kallade Västerbottensmodellen, som reglerade förhållandet mellan finansiärerna av kollektivtrafiken. I och med övergången till den nya lagstiftningen och de förändringar som skett avseende Länstrafikbolagets funktion i planeringsfrågor så har Region Västerbottens roll att planera den trafik som regionen avser att finansiera tydliggjorts. Förändringen innebär ökat politiskt ansvar för och inflytande över trafiken för regionens del.

Enligt den av fullmäktige i Region Västerbotten och länets kommuner, Västerbottensmodellen 2021 har Region Västerbotten ansvarar för linjetrafik med buss och tåg och viss anropsstyrd trafik med huvudsaklig trafikuppgift mellan kommuncentra samt sjukresor. Respektive kommun ansvarade för linjer och anropsstyrd trafik med huvudsaklig trafikuppgift inom kommunen samt färdtjänst, riksfärdtjänst, kommunala resor och skolskjutsar. Region Västerbotten finansierar utöver beställd trafik även de så kallade gemensamma kostnaderna som omfattar kundtjänst, administration, marknadsföring och IT-system. Från och med 2021 så innehåller budget från Länstrafiken även kostnaderna för den gemensamma beställningscentralen för serviceresor. Kommunerna har kostnadsansvar för den trafik som respektive finansiär beställer.

Från och med 2008 innehåller regionens trafikbeställning förutom regional busstrafik och viss anropsstyrd trafik även regional tågtrafik. Tågtrafiken administreras av Norrtåg AB, som bildades av trafikhuvudmännen i de fyra nordligaste länen för att samordna tågtrafiken i länen och genomföra ambitionerna i Norrtågsförsöket.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta:

Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028 – 2030 fastställs.

Förslag till beslut under sammanträdet

Petter Nilsson (SD) yrkar att Mål 2 stryks.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag**.**

Beslut

Protokoll

Sammanträdesdatum
2026-11-10

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta:

Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028 – 2030 fastställs.

Beslutsunderlag

- §179 RSAU Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028-2030
- §157 RUN Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028 - 2030
- Tjänsteskrivelse, Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028 - 2030
- Förslag, Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2028 - 2030